

Het bamboemeisje

tekst: Edward van de Vendel
illustraties: Mattias De Leeuw

Querido 2021 - € 22,50 - ISBN 9789021414836

Groep
7-8 (NL)
Leerjaar
5-6 (B)
Trefwoorden
liefde
Japans sprookje

Op een dag vindt een oude bamboesnijder tussen de bamboe een klein meisje. Hij en zijn vrouw kunnen hun geluk niet op. Ze zorgen voor haar alsof ze hun eigen kind is. Jie groeit op tot een mooie jonge vrouw. Van heinde en ver komen mannen om haar hand vragen. Maar Jie wil haar ouders niet in de steek laten. Voor iedere man die om haar hand komt vragen bedenkt ze daarom een opdracht die onmogelijk te volbrengen is. Tot er een jongen komt op wie Jie verliefd wordt. Hoe kan ze nu kiezen tussen hem en haar ouders? En wat moet ze doen als ook hij zijn onmogelijke taak niet volbrengt?

1 Inleiding

Edward van de Vendel is een gelauwerd schrijver. Hij heeft tal van prachtige kinderboeken geschreven: (prenten) boeken, gedichtenbundels, informatieve boeken en graphic novels. Verder heeft Edward veel kinderboeken vertaald, bijvoorbeeld de immens populaire serie *De waanzinnige boomhut*. Een compleet overzicht van zijn werk staat op zijn www.edwardvande Vendel.wixsite.com. *Het bamboemeisje* baseerde Edward van de Vendel op het verhaal van de bamboesnijder, een Japanse vertelling uit de 10de

eeuw. Voor dit boek werkte Edward van de Vendel samen met Mattias De Leeuw, een Belgische illustrator. Edward en Mattias werkten al eerder samen met de boeken *Dertien rennende hertjes*, *Het telboek van Prins Hayo de Gelukkige* en *Mijn fijne geluidenboekje*. Meer informatie over Mattias De Leeuw staat op www.mattiasdeleeuw.com. Mattias De Leeuw liet zich voor *Het bamboemeisje* inspireren door oude Japanse prenten en kalligrafie.

2 Voorlezen

Het bamboemeisje is een betoverende vertelling over liefde. Tekst en illustraties zijn een prachtig geheel. Het boek leent zich voor voorlezen én zelf lezen vanwege de prachtige illustraties die het verhaal aanvullen. Zelf lezen door leerlingen vergt taalgevoel vanwege het poëtische taalgebruik.

Lees het boek eerst zelf. Dat geeft voorkennis, bijvoorbeeld over de rol van het meisje op de maan. En oefen met de naam van Jie: Nayotake no Kaguya-hime. Lees het boek daarna voor. Lees eventueel voor aan een klein groepje leerlingen, zodat zij tijdens het voorlezen mee kunnen kijken naar de prachtige illustraties.

3 Praten over het verhaal

Praat met de leerlingen over het verhaal aan de hand van vragen en filosofische stellingen.

Schrijf deze vragen en stellingen bijvoorbeeld op papiertjes en stop ze in een glazen pot, een soort van kletsput. Leerlingen pakken er individueel of per groep een vraag uit en gaan hierover met elkaar of klassikaal in gesprek.

Vragen en stellingen:

- De mannen in het dorp Oi noemen Jie Nayotake no Kaguya-hime (p. 46). Weet je wat dit betekent? Wat is de reden dat ze haar zo noemen?
 - Het groene meisje op de maan, wie is zij en wat voor rol speelt zij in het verhaal? Wat denk jij?
-

De bamboesnijder en de jurkenmaakster worden de ouders van Jie, het meisje dat ze vinden in het bamboe. 'We hebben haar ontvangen,' zei de jurkenmaakster. 'Ze is ons toevertrouwd,' zei de bamboesnijder (p. 40). En de jurkenmaakster zegt ook: 'Ze is ons uitgeleend.' (p. 129)

- Kun je je voorstellen dat de nieuwe ouders van Jie woorden als ontvangen, toevertrouwen en uitlenen gebruiken?
- Zijn kinderen het 'eigendom' van ouders/pleegouders/adoptieouders? Wat vind jij?

- Welke uitspraak vind jij van toepassing op een ouder-kindrelatie?
-

Het verhaal gaat over meerdere liefdes.

- Welke liefdes precies?
 - Wat is de rol van de zwaluwen in het verhaal? (p. 104 e.v.)
 - Wat vind je van de tekeningen bij het verhaal? Met wat voor materiaal zijn ze gemaakt, denk je? Waar doen ze je aan denken?
 - Wat is de reden dat Nayotake no Kaguya-hime niet mag/kan trouwen? (p. 100)
-

Lees pagina 102 nog een keer. 'Nayotake no Kaguya-hime zuchtte, het was een zucht van een kwartier.' Dat is een héél lange zucht...

- Wat is de reden van deze lange zucht?
-

Nayotake no Kaguya-hime zegt op pagina 175 dat ze niet van deze wereld is.

- Van welke wereld is ze dan?
-

'De oude jurkenmaakster en de oude bamboesnijder werden almaar ouder. Maar ze deden of de tijd van glas was.' (p. 195)

- Wat betekent dat?
- Is er een 'tijd' die jij zou willen vasthouden? ➤

3 Vervolg

Nayotake no Kaguya-hime geeft 'Mijn keizer-zonder-naam' uiteindelijk toch een opdracht (p. 211). Hij moet een flesje eeuwigheidselixer vinden.

- Wat is een eeuwigheidselixer?
- Zou jij dit elixer willen gebruiken?
- Voor jezelf of voor iemand anders?

'Er is een liefde die veel groter is dan alles. Groter dan waar jij en ik van zijn gemaakt. Groter dan wat we gewend zijn,' zegt Nayotake no Kaguya-hime op pagina 236.

- Wat bedoelt ze hiermee denk jij?
- Wat betekent het Japanse woord Jiyu? (p. 253)
- Wat betekent het voor Jie en Juu?

Jie en Juu worden in het bamboe gevonden.

- Ken jij andere verhalen waarbij ook een kindje in het bamboe/riet wordt gevonden?

4 Kalligrafie

Mattias De Leeuw liet zich voor de prenten in dit boek inspireren door Japanse prenten en kalligrafie. Kalligrafie is tekenend schrijven en schrijvend tekenen. Zijn de leerlingen bekend met kalligrafie? Besteed een les aan kalligraferen. Dat kan bijvoorbeeld met was-

knijpers en ecoline. Inspiratie is te halen uit de volgende online lessen:

- www.jufnaomi.nl
- www.cecieldebie.nl
- www.home.kpn.nl

5 Bamboe

Bamboe speelt een belangrijke rol in het verhaal. De meisjes Jie en Juu worden in het bamboe gevonden. Bamboe is een snel groeiend gras.

- Wat weten de leerlingen van dit gras?
- Heeft het betekenis in het verhaal dat ze in het bamboe worden gevonden? Staat het symbool voor groei of voor iets anders?
- Bamboe speelt een belangrijke rol in de Japanse samenleving. Kun je achterhalen op welke manier?
- Wat wordt allemaal van bamboe gemaakt?

Vraag leerlingen van huis een voorwerp mee te brengen dat van bamboe is gemaakt. Denk hierbij aan: eten, kleding, servies, meubels, etc.

Of de plant zelf. Misschien groeit het in de tuin of in de buurt. De leerlingen vertellen over het voorwerp dat ze hebben meegebracht.

Via *Schooltv* is een aflevering van *Het Klokhuis* terug te zien die over bamboe gaat. Toon deze via het digibord.

Colofon

© Stichting Lezen (2021)

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school (Stichting Lezen/Koninklijke Bibliotheek).

Auteur

Gretha Straatsma

Vormgeving

Judith Schoffelen & Erik olde Hanhof

www.lezen.nl